

## Ohjaako terveydenhuolto kiinteistöjen kehittämistä – vai kiinteistöt terveydenhuollon kehittämistä?

Martti Talja  
Keskussairaalan johtaja  
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ



## Terveyspalvelujärjestelmän rakenne tulevaisuudessa

- Lähivuosina ratkaistaan, mitkä sairaalat ”pysyvät kartalla” vahvoina ja monipuolisina päivystystoiminnasta ja kiireettömästä toiminnasta vastaavina sairaaloina.
  - Osa nykyisistä keskussairaaloista kykenee tarjoamaan tulevaisuudessa vain muutamien erikoisalojen päivystyspalveluita ja aikaisempaa harvempien erikoisalojen elektiivisiä palveluita.
- Miten voimakkaasti keskittämistä ohjataan kansallisella terveyspolitiikalla ja terveydenhuoltolailla?
  - Yo-sairaaloiden, perusterveydenhuollon roolit (perus-esh?)
  - Kuntaudistuksen vaikutus järjestämiseen
- Mitä menestys vaatii?
  - Osaajia: lääkäreitä, hoitajia ja muita terveydenhuoltoalan ammattilaisia
  - Tiloja, jotka tarjoavat mahdollisuudet tehokkaiden ja laadukkaiden hoitoprosessien toteuttamiseen
  - Väestön halua käyttää omaa sairaalaa – hoitoon pitää päästä nopeasti ja sairaala pitää tuntea hyvästä potilasturvallisuudesta ja laadusta
  - Omistajakuntien halua turvata sairaalan rahoitus ja kehitys – toiminnan pitää olla taloudellista ja vaikuttavaa (=tuottaa terveystyötyä)

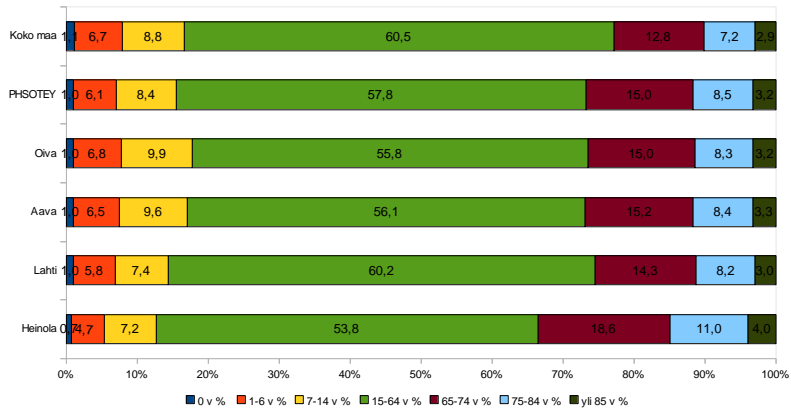
PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ



## PHSOTEY:n väestörakenne-ennuste v 2020

(Tilastokeskus 2011)

PHSOTEY:n väestörakenne-ennuste vuonna 2020



- Työikäisten osuus on koko maan keskiarvoon verrattuna pienempi
- Yli 65 -vuotiaiden osuus on koko maan keskiarvoon verrattuna suurempi
- Alle kouluikäisten ja kouluikäisten osuus on koko maan keskiarvoon verrattuna pienempi

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



## PÄIVITETTY VISIO

Päijät-Hämeen keskussairaalan tehokas ja laadukas toiminta perustuu toimiviin ja muunneltaviin tiloihin sekä nykyaikaisiin logistisiin ratkaisuihin.

Viihtyisät tilat parantavat potilasturvallisuutta, mahdollistavat yksilöllisen hoidon sekä lisäävät potilaiden ja henkilöstön hyvinvointia.

04.05.2011  
MTajja

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



## PHKS:n toiminnan keskeiset nykyongelmat

- sydäntoimenpiteiden ja hoidon jakautuminen viiteen eri yksikköön ja tilanahtaus
- mahasuolikanavatoiminta kahdessa eri yksikössä sekä toimenpiteiden merkittävä ahtaus
- polikliinisten tilojen ahtaus etenkin sisätaudeilla ja kirurgialla
- välinehuollon tilojen ahtaus ja välitön tekniikan uusimistarve sekä logistiikan kehittäminen
- keskusleikkausyksikön tilojen laaja-alainen rakenteiden ja tekniikan uusimis- ja nykyaikaistamistarve
- rakennustekniikan ikääntymisestä johtuva peruskorjaustarve lähes koko kiinteistössä (keskussairaala otettu käyttöön 1.3.1976, korjausvelka 15 miljoonaa euroa vuonna 2010 )
- yleinen toimitilojen ahtaus, josta aiheutuu tarvittavien väistötilojen täydellinen puute kiinteistön korjaus- ja perusparannustöiden aikana
- psykiatrian tilojen sisäilmaongelma ja toimipaikkojen runsaus
  - Päivystyskeskuksen päivystysosasto ja reumatoinnin kotiuttaminen 2010 veivät viimeiset väistötilat

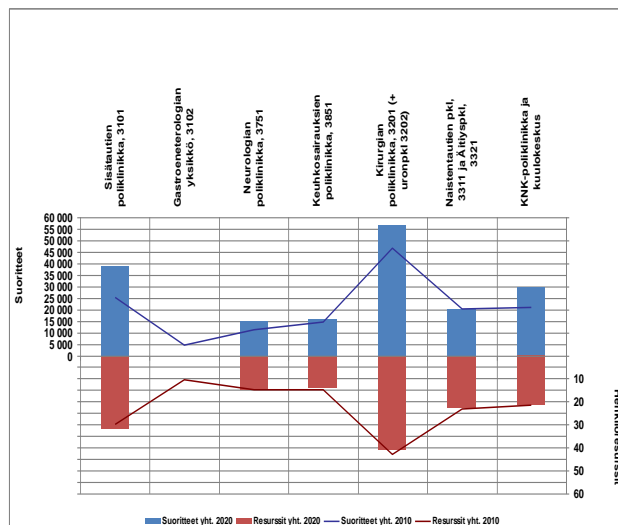
04.05.2011  
MTalja

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



## Polikliinisten toimintojen muutos v 2011 - 2020

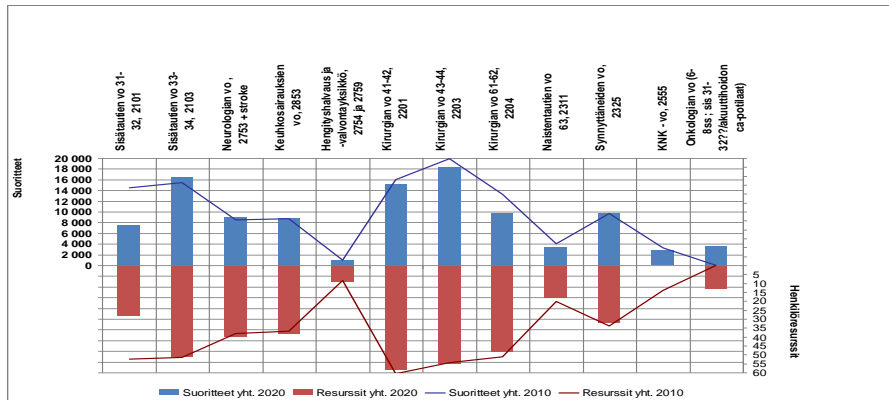
- Suoritemuutos +24,2%
- Resurssimuutosennuste + 6 %, joka katetaan sisäisin siirtein
- Ensiikäntien kasvuennuste 21 519 → 27 600
- Polikliinisten käyntien kasvu-ennuste 135 643 → 170 400
  - Kasvu erityisesti neurologiassa, sisätautien ja kirurgian poliklinikalla ja gastroenterologisessa tutkimusyksikössä sekä kuulokeskuksessa
- Tarve gastroenterologiseen tutkimusyksikköön ja sydänkeskukseen



PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



## Vuodeosastotoimintojen muutos 2011 - 2020



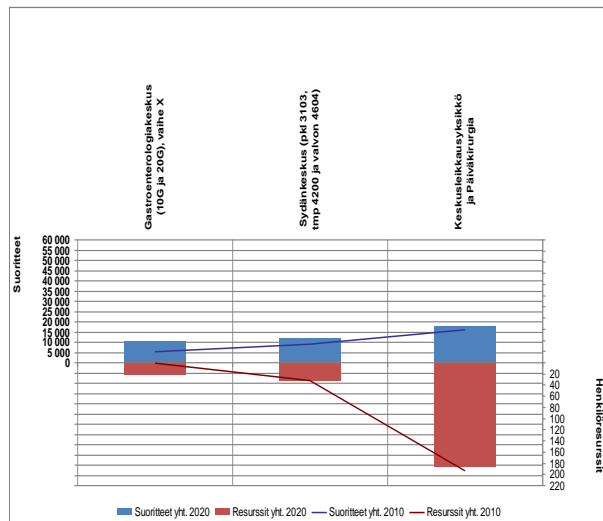
- Suoritemuutos – 7,9 % ja sairaansijojen väheneminen (45 ss)
- Henkilöstösiirrot mm. kasvaviin polikliinisiin toimintoihin, gastroenterologiseen tutkimusyksikköön, lyhki- ja leikotoimintaan
- DRG –jaksot vähenevät ennusteen mukaan 3 400 ja hoitopäivät vähenevät ennusteen mukaan 6 000
- KNK-vuodeosaston lakkautuminen, Sisätautiin vuodeosastoilta sydäntoimenpiteiden siirtyminen sydänkeskukseen, leikkaustoiminnan kehittyminen lyhki- ja leikotoimintojen osalta
- **Tarve erikoistuneeseen syöpäosastoon ( n 10 - 12 ss) ja kuntoutusosastoon (myöhemmin)**

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



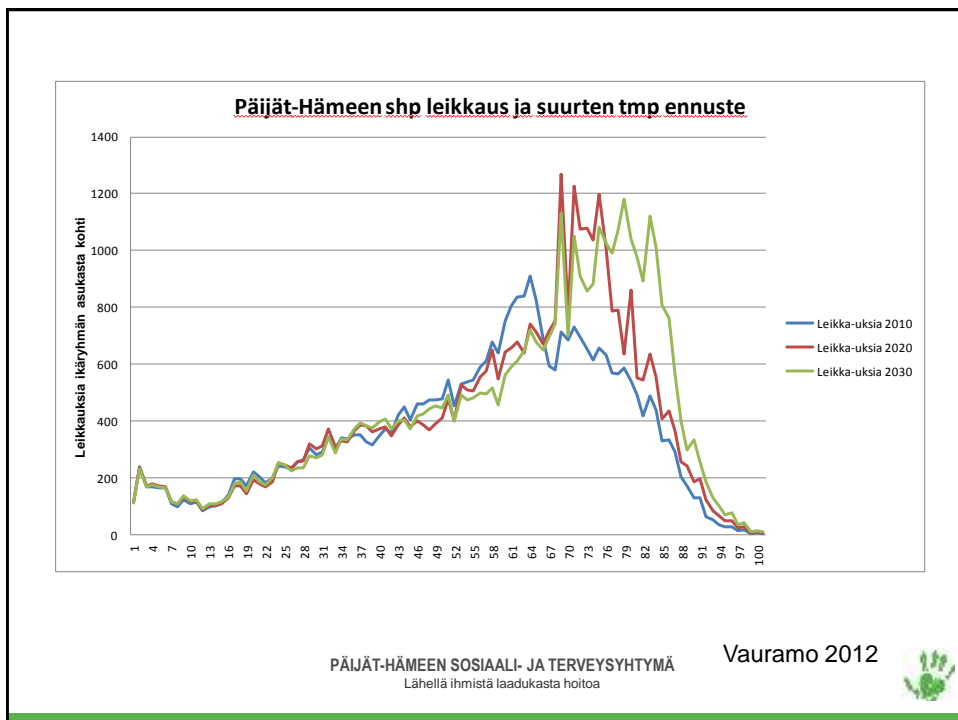
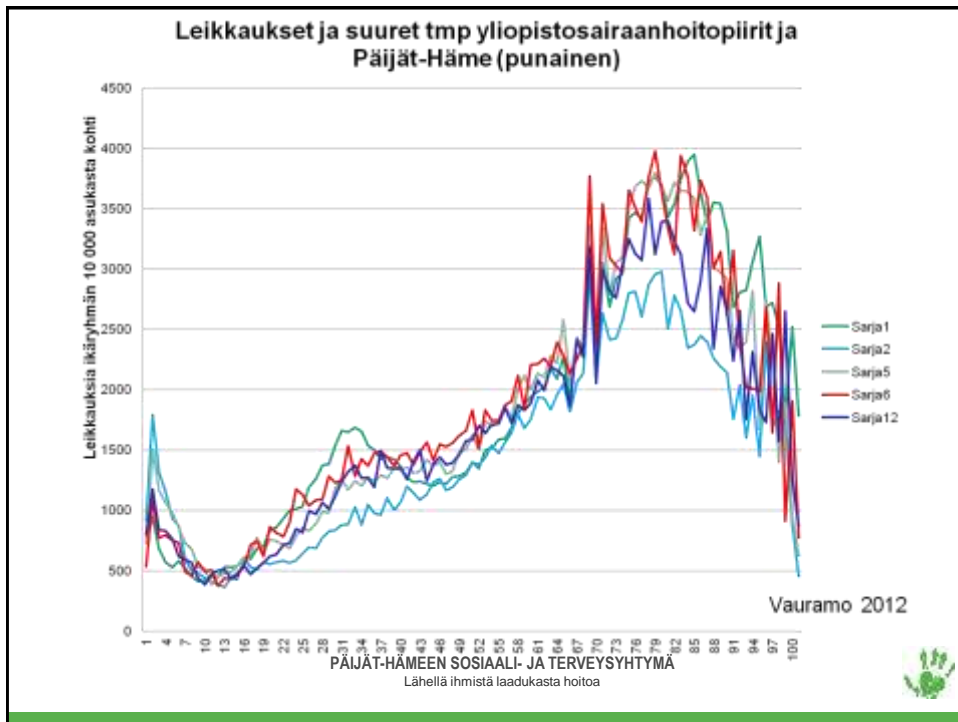
## Erityisyksiköiden muutos v 2011 - 2020

- Toiminnallinen kasvu 12,4 %
- Kasvuennuste erityisesti gastroenterologisessa tutkimusyksikössä, sydänkeskuksessa, leikkaustoiminnan leiko- ja lyhkitoiminnassa
- Henkilöstösiirrot vuodeosastotoiminnasta
- Synnytystoiminnan ennustetaan pysyvän ennallaan
- **Tarve sydänkeskukseen, gastroenterologiseen tutkimusyksikköön ja leikkausyksikön tiloihin ja välinehuoltotiloihin**



PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa





Vision mukaisten rakennusvaiheiden kustannukset											
27.4.2011	brm2	€	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Yhteensä	51 489	86 915 000	9 900 000	6 500 000	12 000 000	15 100 000	3 775 000	8 240 000	15 000 000	10 400 000	6 000 000
Vaihe 4											
uudisrakentaminen	12 345	3 000 000	3 000 000								
vanhan saneeraus	-	-									
Vaihe 5											
uudisrakentaminen	-	-									
vanhan saneeraus	3 350	8 550 000	6 350 000	2 200 000							
Vaihe 6											
uudisrakentaminen	-	-									
vanhan saneeraus a)	750	1 950 000	150 000	1 800 000							
vanhan saneeraus b)	1 000	1 600 000	100 000	1 500 000							
Vaihe 7											
uudisrakentaminen	12 460	31 500 000	300 000	1 000 000	12 000 000	15 000 000	3 200 000				
vanhan saneeraus	2 944	5 300 000				100 000	400 000	4 800 000			
Vaihe 8											
uudisrakentaminen	-	-									
vanhan saneeraus	2 600	6 175 000					175 000	2 000 000	4 000 000		
Vaihe 9											
uudisrakentaminen	-	-									
vanhan saneeraus	6 040	10 840 000						440 000	6 500 000	3 900 000	
Vaihe 10											
uudisrakentaminen	-	-									
vanhan saneeraus	10 000	18 000 000						1 000 000	4 500 000	6 500 000	6 000 000

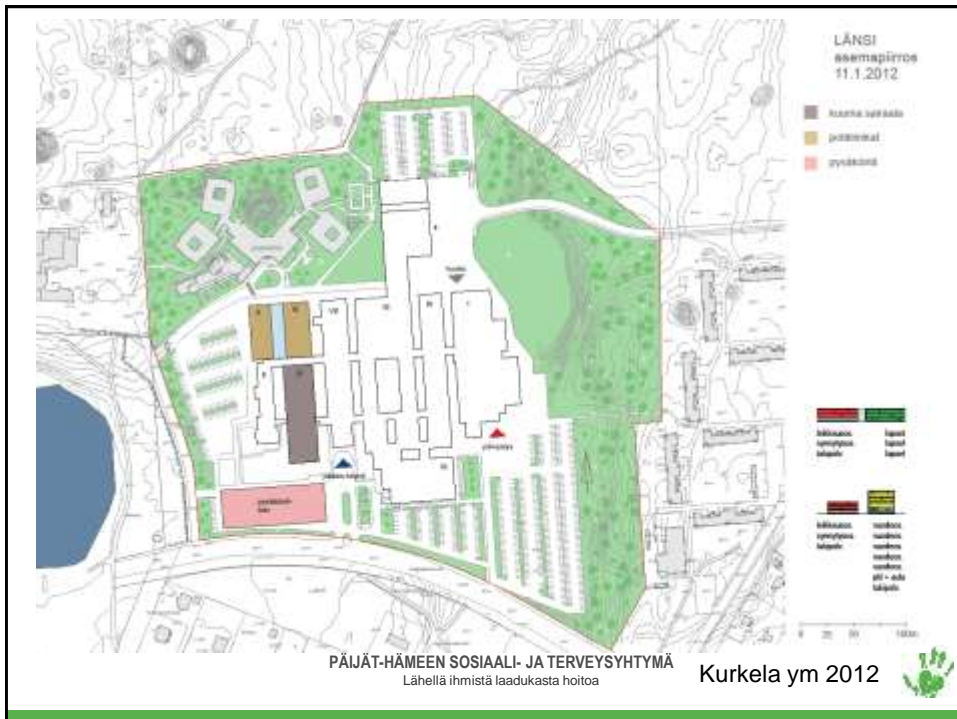
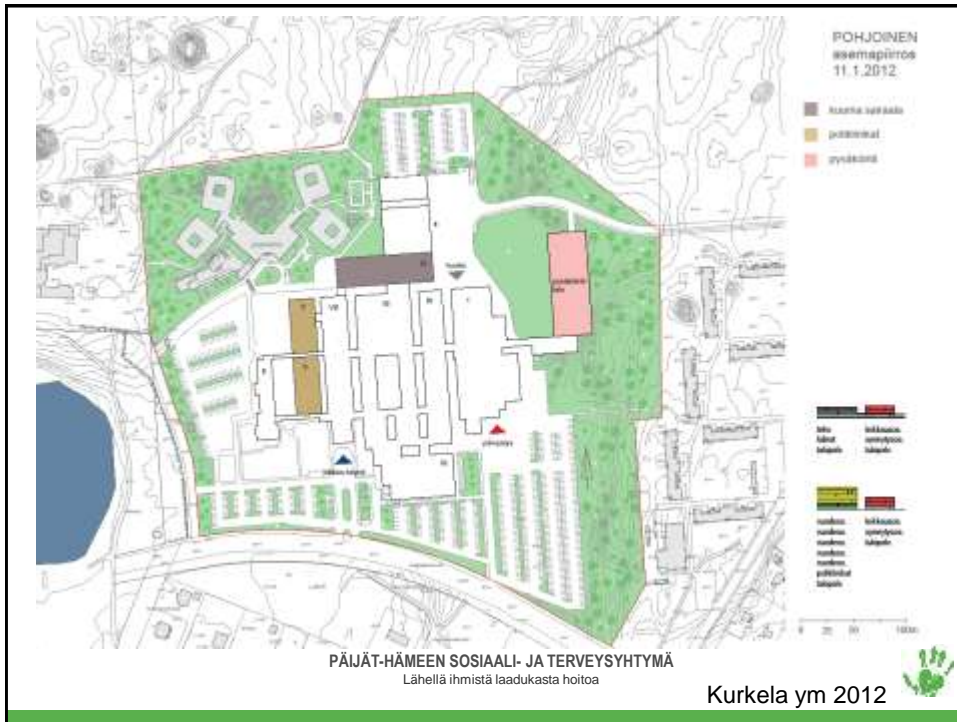
PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ

Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



PHKS alueen ja tilojen pitkän tähtäimen kehittämishjelma Master Plan 11.1.2012

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa







LÄNSI  
logistiikka  
11.1.2012


**IMO 1**  
Loppukäsitteen toteutusvaiheeseen liittyy 40 huonetta, mikä perustuu vanhaan rakennukseen. Huoneiden määrä on vähennetty ja tilat on uudelleen järjestetty. Huoneiden välillä on suora yhteys ja huoneiden välillä on suora yhteys.

**IMO 2**  
Loppukäsitteen toteutusvaiheeseen liittyy 30 huonetta, mikä perustuu vanhaan rakennukseen. Huoneiden määrä on vähennetty ja tilat on uudelleen järjestetty.

**IMO 3**  
Loppukäsitteen toteutusvaiheeseen liittyy 20 huonetta, mikä perustuu vanhaan rakennukseen. Huoneiden määrä on vähennetty ja tilat on uudelleen järjestetty.

Kurkela ym 2012

PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ  
Lähellä ihmistä laadukasta hoitoa



## Yhteenveto

- Organisaation rooli alueellisessa palvelujärjestelmässä lähtökohta suunnittelulle
- Toiminnalliset tavoitteet/tarpeet yhdessä uuden hoitoteknologian kanssa määrittävät tilatarpeet
  - Tilat 1:400 elinkaarikustannuksista
- Kiinteistön osalta arvioitava uusien tilatarpeiden/toiminnallisten muutosten toteutettavuus vanhassa kiinteistössä
  - Vanhan kiinteistön kunto ratkaisee mitä voidaan säilyttää
- Kehittämissuunnitelman tekijöinä niissä työskentelevät
  - Arkkitehtien rooli tuoda tekninen ja logistinen näkökulma
- Rakentamisesta aiheutuneiden kustannusten kattaminen – tuottavuuden kasvu
  - Vaikutus henkilöstön määrään vähentävä (- 1,1 %)
  - Tuotannon lisäys 25,6 % pkl, 12,4 % leikkaukset ja suuret tmp, - 7,9 % sairaansijat
- Poliittisen päätöksenteon prosessi

